

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Quinto o a[n]i[m]a fidelis [et] deuota vide filij dei egressum quintum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

De quo deriuatae sunt aquae salutis: per altitudines montium: per
concaua vallium. Docuit etiam regulariter: quia incipiens a ga
lilea Docuit et perseveranter: quia usque huc: Accipiat ex his qua
tuor omnis predicator documentum ut fructum querat sermonum.
populi. scilicet conuersionem: sine personarum acceptione: bono mo
deramine regularis discipline et perseveranti adhesionem: non de
clinans neque ad dexteram neque ad sinistram: sed incedendo non solum
per viam mandatorum: sed amplectens feruenter semitam sacrorum
consiliorum: quia sic perueniet ad salutis portum: et patefaciet alijs
regni dei introitum. Et hec de quarto egressu sufficiant.

Quinto o aia fidelis et deuo

ta vide filij dei egressum quintum: qui est a pylato
ad herodis domum In quo egressu habemus quatuor
ipsius benedicti ihesu passionem augmentantia: videlicet. Ipsi
penalem educationem. Educti multiplicem examinationem. In
portunam accusantium objectionem. Atrocem accusati confusionem
Utinam pateant viscera misericordie domini in me ut queam
ruminare: et ruminata deuoto corde: euidenti scilo explanare:
que dominus ihesus hac vice pacienter sustinuit pro me Vere pute
altus est neque in quo hauriam habeo: tamen prope est miseratione
domini: et vult aliquantulum hominibus suam caritatem per
multiplicem passionem enodari Nam sic dicit quo ad primum textum
euangelicus Pylatus audiens galileam interrogauit si homo
galileus esset Cognoscens igitur quia de herodis potestate ceterum
misit eum ad herodem: qui tunc iherosolimis erat in illis die
bus Dabit enim tunc quodammodo occasionem dimittendi
eum. Tum quia nouit eum innocentem et per inuidiam traditum.
Tum quia perceperit eum esse ditionis herodis: et illius potes
tati subditum. Tum quia putauit alteri inponere iugum et se ab
onere sententiam excutere et manus suas innoxias seruare. Tum
quod voluit per hoc herodi qui erat prepositus galilee deferre: et
sic ab eo discordiam iterum placare: ut ipse dominus galilee ga
lileum hominem vel absolueret vel dampnaret: nolens falces
suas in messem alterius mittere. Tutius igitur melius sibi sibi fe
cisset: si quem nouit insontem ipsemet absoluisset: nec eum
iniquo tyranno tradidisset Erat iste herodes tetrarcha galilee
ut patet luce. 3. et iudeus ex parte matris secundum iosephum. filius
herodis ascalonite Quis excogitabit quem penaliter sit eductus:
et ab illo iniquo ceterum vulpi illi ad deuorandum presentatus:

Reuoluat hic fidelis deuotio quanta mesticia cor virginis ma-
tris confodiebatur: cū filius eius vnigenitus in tanta nauisca
ab ōnibus repudiabatur. **Q**ūm mesta corde anxibatur p filio
sic inhumaniter tractato. **Q**uā mea expgiscere z virgini tante
associare. z qz corporis gressu sequi non potes imitare saltē pio
mentis affectu. **I**n pressura mentis z corporis virgo delicatissi-
ma z tenerrima p filio erat quē plus etiā qm seipsam amabat
qz indubie filiū dei patris eternū z suū vnigenitum nouerat. et
se in exemplū ōnibus amantibus cū multa modestia licet non
sine angustia ostendebat. **C**ogitare insuper absurdum non erit
quomodo multa duricia ōni hūanitate postposita eum vrgētes
ppulerunt quia sitibondi ad fundendū eius sanguinem fuerūt
z valde timuerunt libertati ipsum tradendū: quia pylati testio-
niū nihil scilicet inuenisse in eo morte dignū reuoluetes: hoc ip-
sum ab herode trutinandū anxie suspicati sunt. **U**nde pbabile
videtur multumqz tanta cede z tot quassationibus ipsum attri-
uerunt. vt si ab herode libertati traditus fuisset imunis a dolo-
re minime extitisset. **A**udi igitur o filia: anima scilicet deo de-
uota secundū scilicet educti multiplicem examinationem. **N**ā
sequitur **H**erodes dero viso iesu gauisus est valde. **C**ū tamen
merito flere debuisset exemplo sancti iob: de quo iob 30. **F**lebā
quondam sup eo qui afflictus erat: z cōpatiebatur anima mea
pauperi. **Q**ūm longe fuit herodes ab hac miseratione. **G**aude-
bat inqm qz mundanus erat z afflictī miserā vanus homo nō
ponderabat: qz delicys habundabat. **E**x multo tamē tempore
videre eū cupiebat: qz de doctrina eius et miraculis audierat.
z aliquid noui videre nouaqz audire z insolita sperabat ac mul-
tis sermonibus illum interrogabat. **F**idelis aīa attende quō
varie z de varijs examinatur. **E**stimabatur enim sapientia dei
cristus iesus ab herode vt incātator z curiosus inuentor. vt di-
cit hic glosa non saluator. **U**nde taciturnitatem seruauit nec in
fideli fastuoso ac curioso imo z fastidioso in vllō respondit: nec
signū aliquod coram eo fecit. **Q**uia diuina sacramenta infide-
libus z supbis pandere non deuit: ne margarite porcis pietate
concalcarentur z rose in luto fedarentur. **S**ed que putas o aīa
fyere interrogaciones iste? **C**ogita qz fuerunt multe: z p̄sertim
de auditis: vtpote es tu ille q̄ puer natus a patre meo ad nece-
suisti quesitus cū tot extinctione pueroꝝ in bethleez z i ōnibus
eius finibus? **E**s tu ille quē magi ab oriente cū preciosis mune-
ribus quesierūt? **E**s tu ille qui sanauit languidū. illuminauit a

natiuitate cecum ⁊ suscitauit quadriduanuz lazaru mortuum ⁊
C Et quia sup̄ dñi quesito tacuit ratione iā dicta vide o anima
tertiu: idest importunā accusantium obiectionez. **S**equitur **S**ta
bant at̄ p̄cipes sacerdotū constāter accusantes eū. **O**ptinaciā
nō superficialiter sed redicaliter sapientes seculi huius deuincen
tem. **N**ā ex β v̄bo liquet apte q̄ a domo pylati vsq; ad domuz
herodis aīo nocēdi sunt cristū insecuti vt nullomodo absq; sen
tentia mortis euaderet etiā si herodes eū absolueret intendisset
Opie dens q̄s p̄t extogitare tenore q̄ accusatus fuisti. **E**stio q̄
in his q̄bus corā pylato aduersus te obiecerant in eisdē ⁊ forte
grauioribus te imp̄tebāt tātoq; ardentius. q̄nto te dimitti for
midabāt p̄babilius. **Q**uia enim a pylato dimissus ⁊ herodi cō
mendatus si ipse cristū dimisisset liberū suffugaret a iudeis ihe
rosolimis esse iudiciū q̄ v̄teri⁹ cristū ducere potuisset q̄re aut
rabie excitati eū p̄p̄is manib⁹ grādine lapidū opp̄sissent. aut ve
lut ab his iudicibus appellātes cū causaz dilatōe tanq̄ dignuz
morte plectendū sub fida custodia romā ad cesarē destinassent
Quia hec erat iudeozū dānata cōstantia vt nullo obstaculo im
pediti cristus p̄tinus traderetur morti. **Q**̄s potest satis p̄fun
dare maliciā huius puerse gentis. q̄s dñi iesu cordis angustias
ponderare. **V**ere dñe facilius possent saxa durissima i plumbi
molliciem conuerti q̄m popul⁹ hic furibūdus a furore cōcepto
emolliri. **Q**uis tā feruidus in dei amore. q̄nto hec gens in insa
nia ⁊ furore. **Q**uia vero ad oīa agn⁹ sine macula silens pmā
sit sine excusationis velamine. vide aīa deuota quartū i huius
passionis p̄gressionē scilicet atrocem accusati confusionē. **S**e
quitur. **S**preuit at̄ illuz herodes cū exercitu suo vt sic pares se ostē
derent in culpa: q̄ concordēs erant in vesania **Q**uem celi vene
rantur terrigine despicerē non verētur **Q**uē sacer baptista tāto
preconio extulit vt indignū se p̄fiteretur eius calciamēta solue
re. hi cū iniquo tiranno audent publice contēnere ⁊ cōtemnibi
lem ostendere. **D**isce o aīa mea contemptum mundi expetere
gratiā mūdanoz effugere. cū filius dei in v̄tute p̄ tua cōtemni
voluit optabili salute. circūamictus passibili carne. **V**is ad ple
num o anima a filio dei edoceri. **S**cito: quia non solum eū he
rodes spreuit cū exercitu suo. verū etiā illisit veste alba. **S**icut
enim fatui ludicra veste solent idui sic splendor paterne glorie
vt fatuus illusus ē a tirāno crudeli. **A**tende ⁊ app̄hende q̄ tibi
o aīa p̄ponitur. **N**am dei filius magis elegit apte a sup̄bienti
bus despici q̄m a non credentibus vacua voce laudari. **S**ed se

quod Gregorius. io. moralium. Qui in terra illusiones tollerat: de
celo per iudicium choruscet. **U**n Job 12. Deridet iusti simplicitas.
Lampas contempta apud cogitationes diuitum patet ad tempus statutum
quod ipse peccata in die ultimo iudicat. qui nunc peccantium derisio
nes portat. Sic quecumque anima diligis dominum. cura pro bono vit
tis a carnalibus ac superbis vilipendi et cum confusione repudiari
quam veteres hominem nouo qui secundum deum postposito fatuus com
placendo hominibus delectari. **N**am vitam ducentes degenerent
suo in tempore amarum repturi sunt mortem. Remisit etiam herodes
christum cum tanta illusionem ad pylatum. **I**n qua iterata missione vi
detur dominus iesus pia et salutare in formatorem religionis prestare me
tibus. ut si sacra obedientia requiritur de uno loco ad locum alium conti
gerit mitti. nullomodo in hoc debeant in seipsis turbari. cum rex celi
et terre sub obedientia patris dignatus est de iudice ad iudicem. non sine
magna oppressionis et confusiois molestia preitari. **U**n o anima fidelis
et deo cara ruma et reuolue quam magna in his sint sacra misse
ria recodita. **N**am quiddam confusibiliter et de christum gestum misteriali
ter a te est amplectendum. **E**t ut tibi aliquoties via pandat attendere
non pigeat quod mentem deuotam impinguat. **Q**uid. n. in alba veste nisi
innocentiam humanitatis assumpte et gloriam regni immortalis debes ac
cipere? **Q**uam quidem gloriam suo corpori vero ac mistico meruit per
passionem cum in carne virginea et ab omni labe semota passus est in
innocentia. **I**n huius illusionis rememorationem habemus in alta
ri alba sacerdotali. **R**oget ergo sacerdos tali veste circumdatus. ut ir
rorat? talis confusionis memoria vitam ducere queat sine macula
et si non veniali saltem mortali. **U**n propterea profundius diuina secre
ta absque presumptione uituperabili sed non sine deuotione laudabili
inuestigare. **S**cito igitur hoc secundo figuratum fore quod sicut pylatus pro
misit iesum ad herodem. et postea herodes iterum ad pylatum. **S**ic verbum
salutis primo recipit populus gentilis per pylatum designatus et an
nunciat iudeis per herodem signatus. **I**n fine quoque mundi iudei
iterum remittet ad gentilem quam per enoch et helyam multi conuertentur
ad fidem. **N**ec absurdum videtur herodem iesum remisisse ad py
latum honoris et cuiusdam reuerentie causa eo quod pylatus sibi de
tulerat in quo se consensisse in dominum necesse monstrat quod cum sibi missus
fuisset tanquam homo sue ditionis dum eum in fontem repperit. utique
ipsum absoluisset et non alieno tradidisset. **S**equitur ipsa die facti
sunt amici herodes et pylatus. scilicet propter metum reuerentiarum
sibi factam. **N**am antea inimici erant ad inuicem. scilicet propter
ter galileorum necem quam de herodis prepositura ac dominio erat.

quos pylatus occiderat miscens eorum sanguinem cum sacrificijs que offerebant. Sed nunc reconciliatio facta est inter eos: quia pro bono habuit herodes quod pylatus sibi detulerat hominem ditioris sue sibi mittendo: et maxime talem quem diu videre desiderauerat. Quotiens amici et concordantes fuerunt in innocentium condemnatione qui dudum sibi ipsis contrarii erant in actione. Utinam omnes anhelent homines deo pro caritate coniungi et non tante passionis fructu damnabiliter frustrari: cum etiam indices iniquissimi prius inter se discidentes in christi passione licet nequam effecti sint amici recordes.

Sexto o fidelis et deuota anima

o toto cordis amplexu vide hunc egressum ab horode ad pylati confessorium quem penalis et confusibilis fuit. Vere penalis quia multum inhumane et crudeliter eum pungentes ac velut rabidi canes eius mortem sicientes: et in probatione deficere timentes angustis visceralibus torquebantur et omnem insolentiam exercentes verberibus: torsionibus manibus et pedibus. calcibusque virgates omni miseratione postposita pylato gentili prophanos eum perire festinarunt. Vere etiam confusibilis is fuit egressus quia iam noctis tenebris percul existentibus et luce clara diei exorta. subnationibus et illusionibus multiplicibus ipsum molestissime circuallantes et supra petram facies suas induzantes videntesque eum pro afflictione et honestate vultum demissum in humum deflectere virum dolorum existere in nullo eis contradicere sed ad omnia ut agnum obmutescere patientiam in eo supra omnem modum clarescere minime tamen ipsi a concepto furore quieuerunt quousque ad plenum eius obprobrijs saturati iniquitatem quam conceperant impie complessent furebunde. O si virgo mater benedicta fuit in hac processione confusibili et penali quis qualis quantusque dolor extiterit in eius mente virginali: nescio si quisquam effari poterit etiam ardens amore cordiali. O anima mea utinam gustare posses de musto amoris virginei compatere tunc utique sibi ac benedictae eius proli et afflictae societati. Et ut plenius ruminare valeas hunc egressum quatuor tibi propono deuoluenda ad mentis oculum videlicet Innocentie christi declarationem. Pertinacem iudeorum actionem. Atroce[m] domini flagellationem. Flagellati diram coronationem. ¶ Jam o anima ex his bene trutinatis vinum non leticie inanis sed angustie salutaris redundabit ex torcularibus: quia yua siue botrus celestis eliqua